

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

В умовах нової освітянської парадигми, підготовка викладачів нового типу стає найважливішою умовою відродження не тільки освіти, але й вітчизняної культури, її інтеграції в загальнолюдське та європейське товариство. Нова парадигма освіти визначає нові змістовно-ціннісні орієнтири освітнього процесу. В усьому світі завданням навчально-виховної роботи вже є не просто надання людині певної суми знань, а її розвиток, становлення особистості, формування мотивації та навичок до самонавчання, саморозвитку, самоактуалізації. Науковці говорять про те, що на зміну традиційного навчання приходить евристично-пошуковий підхід до організації освітньої діяльності. А вся система освіти набуває гуманно центричної орієнтації не лише у сфері теорії та елітної освіти, а й на рівні масової школи. Безумовно, приєднання України до Європейського освітнього простору ще більше загострює суперечності у нинішній системі професійної педагогічної освіти, зокрема, між метою формування кваліфікованого фахівця і засобами досягнення цієї мети, між завданням забезпечення професійно-особистісного розвитку майбутнього педагога на засадах гуманістичної педагогіки і директивними способами його підготовки, між масовим характером підготовки викладацьких кадрів та індивідуальним характером педагогічної діяльності кожного викладача тощо. Отже, не викликає сумнівів у необхідності визначення довгострокових стратегій щодо подальшого вдосконалення та розвитку педагогічної освіти, зокрема, на рівні професійної підготовки майбутніх викладачів у вищому навчальному закладі.

Викладачі вищої школи належать до основних соціально-професійних груп, на які суспільство поклало надзвичайно важливі завдання: збереження і примноження культурних надбань суспільства й цивілізації у цілому; соціалізацію особистості на важливому етапі її формування, пов'язаному з професійною підготовкою. Для успішного виконання своїх функцій викладач має бути організатором, оратором, аналітиком, психологом, компетентним фахівцем у своїй галузі, ерудитом в інших галузях знань, а також викладач повинен мати талант та природні здібності. Від педагога вимагаються великі розумові, фізичні, часові й емоційно-вольові затрати. Викладач вищої школи має бути творчою особистістю, оскільки підготу-

вати майбутнього творчого фахівця може лише творча особистість. Отже, в сучасній моделі творчої особистості педагога особливе місце займає професійна компетентність. Маючи на увазі педагогічну професію, що припускає складну систему взаємин з різнохарактерними, різноспрямованими, різними за міркуванням людьми, групами, співтовариствами, компетентність викладача розглядається значно ширше ніж компетентність будь-якого іншого професіонала та особлива увага приділяється умовам удосконалення професійної компетентності викладача.

Професійне самовдосконалення педагога відіграє важливу ролі у підвищенні рівня ефективності професійної діяльності та досягненні успішної творчої самореалізації. Самоосвіта викладача займає важливе місце серед шляхів удосконалення професійної компетентності, але кожен викладач вкладає у це поняття різне змістове та часове наповнення: для когось підготовка до заняття вже є самоосвітою. Самовдосконалення викладача реалізується в трьох основних формах: самовиховання, що забезпечує систематичне формування і розвиток позитивних і усунення негативних професійно значущих рис і якостей, самоосвіти, що спрямовується на оновлення і поглиблення наявних у спеціаліста знань, та само актуалізації, в ході якої досягається актуалізація і мобілізація власних сутнісних сил і потенцій педагога. Наукова діяльність викладача вищої школи сприяє підвищенню рівня професіоналізму та формування педагогічної майстерності. Наукова діяльність викладача передбачає різноманітні види діяльності: від підготовки до лекції або семінарського заняття до розробки та введення інновацій у навчальний процес, і залишається важливою і ефективною складовою підвищення компетентності викладача та його творчої і особистої реалізації.

Зоря Т. М., канд. екон. наук, доц. кафедри управління персоналом та економіки праці

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОРГАНІЗАЦІЇ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Прискорений темп життя та великий потік інформації вимагає від сучасного фахівця гнучкості, вміння вчитися орієнтуватися в нестандартних ситуаціях і використовувати для цього різні пошукові системи. У зв'язку з цим, серед традиційних форм і методик навчання, у педагогічній практиці все частіше використову-